

6 kap BrB

Om sexualbrott

Allmän straffrätt

Våldtäkt	1 §	}	Vuxen som målsägande/brottsoffer
Oaktsam våldtäkt	1a §		
Sexuellt övergrepp	2 §		
Oaktsamt sexuellt övergrepp	3 §		
Sexuellt ofredande	10 § 2 st		
Köp av sexuell handling	11 §	}	

<i>Våldtäkt mot barn</i>	4 §	}	Barn som målsäganden/brottsoffer = under 15 år
<i>Sexuellt utnyttjande av barn</i>	5 §		
<i>Sexuellt övergrepp mot barn</i>	6 §		
<i>Utnyttjande av barn för sexuell posering</i>	8 §		
<i>Utnyttjande av barn genom köp av sexuell handling</i>	9 §		
<i>Sexuellt ofredande mot barn</i>	10 § 1 st		
<i>Kontakt för att träffa ett barn i sexuell syfte</i>	10 a §	}	

<i>Koppleri</i>	12 §
-----------------	------

Ansvarsfrihet	14 §
Försök, förberedelse, stämpling och underlåtenhet att avslöja brott	15 §

Relevanta begrepp

Samlag; Beröring av eller med könsorgan. Inget krav på penetration.

- ***Vaginalt samlag;***

Manligt och kvinnligt könsorgan i kontakt med varandra.

- ***Analt samlag;***

Manligt könsorgan kommit i beröring med en annan persons analöppning.

- ***Oralt samlag;***

Kontakt mellan könsorgan och mun el tunga.

Sexuell handling jämförlik med samlag; Sexuella handlingar som inte utgör en samlagshandling men utifrån den kränkning handlingen innebär för den som utsätts är den att likställa med ett samlag t.ex. föra in föremål i en persons vagina eller analöppning.

Sexuell handling; Handlingar med en påtaglig sexuell prägel/inriktning som syftar till att kränka en persons sexuella integritet t.ex. någorlunda varaktig beröring av annans könsorgan med händer eller annat föremål, GM onanerar på offret, förmår offret att onanera åt GM eller när offret tvingas onanera på sig själv.

Sexuell beröring; ”tafsande” d.v.s. ta på sexuellt laddade kroppsdelar som rumpa, bröst, lår samt på könet utanpå kläder.

Våldtäkt 6 kap 1 § Brb

Objektiva rekvisit;

- Med en person som inte deltar frivilligt
- Genomför
- Vaginalt, analt eller oralt samlag eller en annan sexuell handling som med hänsyn till kränkningens allvar är jämförlig med samlag.

= Omfattar gärningar där gärningsmannen deltar i handlingen i realtid, behöver dock inte vara fysiskt närvarande utan kan ske på distans, men det sker på gm:s uppmaning t.ex. offret utför handlingen på sig själv.

- Förmår
- En person som inte deltar frivilligt
- Att företa eller tåla en sådan handling enligt ovan

= Omfattar även gärningar där gärningsmannens agerande leder till handlingen men gm deltar inte i realtid.

- GM förmår offret att företa/tåla den handlingen på sig själv/på annan
- GM:s agerande avser att någon annan utför handlingen på offret.
- Offret utför handlingen på någon annan.

Subjektivt rekvisit; uppsåt

Straffskala; fängelse lägst 3 år och högst 6 år.

NJA 2013 s 548 Den tilltalade har fört in sina fingrar i målsägandens underliv för att kontrollera om hon hade varit otrogen, inget sexuellt syfte. Dylika gärningar, liksom vaginala, orala och anala samlag, har *alltid* en påtaglig sexuell prägel och är alltid ägnad att kränka offrets sexuella integritet.

Våldtäkt 6 kap 1 § Brb *forts..*

Gränsen för straffbar gärning går vid om deltagandet i en sexuell handling inte är **frivilligt**.

Vid bedömningen av om ett deltagande är frivilligt eller inte ska det särskilt beaktas om frivillighet har kommit till uttryck genom **ord** eller **handling** eller på annat sätt

En person kan aldrig anses delta frivilligt om det sker till följd av;

1. Misshandel eller annat våld eller hot om brottslig gärning
t.ex. hålla fast, slå, lägga sig på offret och med egen kroppstyngd hindra dennes rörelser.
2. Otillbörligt utnyttjande av att offret befinner sig i en särskilt utsatt situation
t.ex. medvetslös, kraftigt påverkad, sömn, allvarlig rädsla, sjukdom.
3. Allvarligt missbruk av beroendeställning
t.ex. anställningsförhållanden, lärare-elev, läkare-patient

Mindre grov våldtäkt 2 st

Objektiva rekvisit;

- Samma som enligt 1 st
- Gärningen bedöms som mindre grov (med hänsyn till omständigheterna)

Straffskala; fängelse i lägst sex månader och högst fyra år

Mindre grovt? Tar sin utgångspunkt i vilken kränkning den sexuella handlingen har inneburit *t.ex. kortvarig vaginal penetration*

Grov våldtäkt 3 st

Objektiva rekvisit;

- Samma som enligt 1 st
- Om brottet bedöms som grovt (med hänsyn till omständigheterna)

Straffskala; fängelse i lägst fem och högst tio år

Grovt? Våld eller hot som varit av särskilt allvarlig art, fler än en förgripit sig på offret eller på annat sätt deltagit i övergreppet, särskild hänsynslöshet eller råhet med hänsyn till tillvägagångssättet eller offrets låga ålder.

Den tilltalade utnyttjade det faktum att offret sov till att föra in handen innanför offrets underkläder, hålla handen på offrets underliv och penetrera underlivet med två fingrar. Gärningen har pågått under en kort tid och så snart offret vaknade avslutade den tilltalade handlingen och lämnade rummet.

KJ har förmått M.G. att utföra oralsex på honom. Målsäganden deltog som en följd av att KJ hotade henne genom att flera gånger säga ”sug av mig annars hugger jag dig” och ”om du inte gör som jag säger så hugger jag dig” samtidigt som han höll en kniv mot henne. Vidare tog KJ tag i målsägandens hår och tryckte ner hennes huvud mot sitt kön.

Oaktsam våldtäkt 6 kap 1a § Brb

Objektiva rekvisit;

- Samma som enligt 1 st

Subjektivt rekvisit; grov oaktsamhet beträffande omständigheten att den andra personen inte deltar frivilligt. I övrigt krävs uppsåt av gärningsmannen d.v.s. att man genomför en viss sexuell handling.

Straffskala; fängelse i högst 4 år

Om gärningen med hänsyn till omständigheterna är ***mindre allvarlig***, ska det inte dömas till ansvar, *t.ex. vid kortvarig penetration. (2 st)*

Medveten oaktsamhet = gärningsmannen misstänker att målsäganden inte deltar frivilligt i den sexuella handlingen, men genomför den ändå.

Omedveten oaktsamhet = gärningsmannen har varken insett eller misstänkt att målsäganden inte deltar frivilligt men borde ha förstått att så var fallet. Kunde ha kommit till insikt genom att göra något t.ex. fråga eller kontrollera.

[Tea and Consent - YouTube](#)

NJA 2019 s. 668 Övernattningen

Via kontakt på sociala medier hade målsäganden erbjudit en man, som bodde på en annan ort att få träffa henne och övernatta i hennes lägenhet. Hon upplyste då att hon inte ville ha sex med honom. Vid övernattningen genomförde mannen ett samlag med henne.

HD fann att deltagandet inte var frivilligt från målsägandens sida. Det faktum att de var ense om att ligga i samma säng och att de var klädda i enbart underkläder innebar inte att målsäganden deltog frivilligt också i de sexuella handlingarna.

Målsäganden hade i allt väsentligt förhållit sig passiv under händelseförloppet. Mannen dömdes för oaktsam våldtäkt enligt 6:1 a BrB.

Sexuellt övergrepp 6 kap 2 § Brb

P.J. har vid, i vart fall ett tillfälle, fört ned en hand innanför M.E. trosor och med sina fingrar särat på M.E.s blygdläppar. M.E. har inte deltagit frivilligt.

Objektiva rekvisit;

- Med en person som inte deltar frivilligt
- Genomför
- ***Annan sexuell handling*** än som avses i 1 §

————→ *en någorlunda varaktig beröring av en naken kroppsdel med ett könsorgan eller en sån beröring av ett könsorgan.*

= Omfattar gärningar där gärningsmannen deltar i handlingen i realtid, behöver dock inte vara fysiskt närvarande utan kan ske på distans, men det sker på gm:s uppmaning t.ex. offret utför handlingen på sig själv.

- Förmår
- En person som inte deltar frivilligt
- Att företa eller tåla en sådan handling enligt ovan

= Omfattar även gärningar där gärningsmannens agerande leder till handlingen men gm deltar inte i realtid.

Subjektivt rekvisit; uppsåt

Straffskala; fängelse i lägst sex månader och högst två år.

Mindre grovt brott, 2 st

Objektiva rekvisit;

- Samma som enligt 1 st
- Gärningen bedöms som mindre grov (med hänsyn till omständigheterna)

Straffskala; fängelse i högst 1 år

Mindre grovt? En bedömning av samtliga omständigheter måste göras. T.ex. helt kortvariga sexuella beröringar som ändå är att bedöma som sexuella handlingar.

Grovt brott, 3 st

Objektiva rekvisit;

- Samma som enligt 1 st
- Gärningen bedöms som grov (med hänsyn till omständigheterna)

Straffskala; fängelse i lägst 1 år och högst 6 år

Grovt? Samma omständigheter som kan kvalificerar en grov våldtäkt.

Oaktsamt sexuell övergrepp, 6 kap 3 § Brb

Objektiva rekvisit;

- Samma som enligt 6 kap 2 § Brb

Subjektivt rekvisit; grov oaktsamhet beträffande omständigheten att den andra personen inte deltar frivilligt. I övrigt krävs uppsåt av gärningsmannen d.v.s. att man genomför en viss sexuell handling.

Straffskala; fängelse i högst 4 år

Om gärningen med hänsyn till omständigheterna är *mindre allvarlig*, ska det inte dömas till ansvar, *t.ex. flyktig beröring (2 st)*

Samma bedömning avseende oaktsamhet som vid brottet oaktsam våldtäkt

Sexuellt ofredande 6 kap 10 § 2 st Brb

Objektiva rekvisit;

- Blottar sig
- För annan
- På ett sätt som är ägnat att väcka obehag

Eller

- Genom ord eller handlande
- Ofredar en person
- På ett sätt som är ägnat att kränka personens sexuella integritet

T.ex. kroppsliga beröringar (tafsa), verbala kommentarer, gester, kontakter via e-post och meddelanden. Dock krav på att agerandet har en tydlig sexuell prägel/inriktning.

Subjektivt rekvisit; uppsåt

Straffskala; böter eller fängelse i högst två år

M.K. har vid ett tillfälle genomfört en sexuell handling med N.S. M.K. har tagit fram och visat sin penis för henne och därefter tagit målsägandens hand och lagt den på sin penis varvid hon kortvarigt berört denna. M.K. begick gärningen med uppsåt.

Grovt sexuellt ofredande 6 kap 10 § 3 st Brb

Objektiva rekvisit;

- Samma som enligt 2 st
- Gärningen bedöms som grov (med hänsyn till omständigheterna)

Straffskala; fängelse i lägst sex månader och högst tre år.

Grovt? om fler än en förgripit sig på offret eller på annat sätt deltagit i övergreppet eller om GM med hänsyn till offrets låga ålder eller någon annan omständighet visat särskild hänsynslöshet (4 st)

t.ex. utnyttjat att offret befunnit sig i en utsatt situation el. skyddslös ställning eller att offret var i beroendeställning till GM.

Systematiken i 6 kap Brb

§	Målsägande	Handling	Subjektivt
1 § Våldtäkt	Vuxen	Samlag eller jämförligt med samlag	Uppsåt
1 a § Oaktsam våldtäkt	Vuxen	Samlag eller jämförligt med samlag	Grov oaktsamhet
2 § Sexuellt övergrepp	Vuxen	Annan sexuell handling	Uppsåt
3 § Oaktsamt sexuellt övergrepp	Vuxen	Annan sexuell handling	Grov oaktsamhet
4 § Våldtäkt mot barn	Barn	Samlag eller jämförligt med samlag	Uppsåt
6 § Sexuellt övergrepp mot barn	Barn	Annan sexuell handling	Uppsåt
10 § Sexuellt ofredande	Vuxen/barn	Sexuell beröring/handling med sexuell prägel	Uppsåt
13 § <i>Alla sexualbrott mot barn</i>	<i>Barn</i>		<i>Oaktsamhet i förhållande till barnets ålder</i>

Köp av sexuell handling 6 kap 11§ BrB

Objektiva rekvisit;

- Förmår en person att **mot ersättning** företa eller tåla en sexuell handling (= *sexuell handling d.v.s. ej posering, striptease etc*)
- i huvudsakligt syfte att delta i eller förevisas handlingen

Subjektivt rekvisit; uppsåt

Straffskala; fängelse i högst ett år

- Avser endast personer över 18 år
- Ersättningen behöver inte vara ekonomisk, kan även utgöra t.ex. narkotika, alkohol, kläder etc.
- Tillräckligt med utlovad ersättning om det är förutsättningen för förbindelsen

Den som främjar eller på ett otillbörligt sätt ekonomiskt utnyttjar att en person förmås att mot ersättning företa eller tåla sexuella handlingar (9 eller 11 §) kan dömas för **koppleri** enligt 6 kap 12 § Brb.

t.ex. upplåter lokal för prostitution, psykiskt påverka eller tvinga någon till prostitution, skapa möjlighet och underlätta prostitution genom t.ex. transport eller hålla vakt, förmedla kontakter.

M. I. kontaktade Maria-E. efter att ha sett hennes annons på hemsidan sextjejer.com, där hon under rubriken Escort Girl Östermalm erbjöd olika tjänster. Annonsen innehöll fotografier på en kvinna i underkläder och en prislista, av vilken framgick bland annat att ett "incall" kostade 2 000 kr och ett "outcall" 2 500 kr. Den aktuella kvällen träffade M. I. Maria-E. i en lägenhet hon disponerade. Dm hade samlag med varandra och M.I överlämnade 2 000 kr i kontanter till henne.

Lnu.se